

Jeg har tidligere ved Sagens Behandling givet adskillige Grunde for Skolebespisningens Nødvendighed: Børnedødelighed, Sygdom og moralsk Ødelæggelse, altsaa en Række Tab, som forvoldes Samfundet ved Børnenes Underernæring og Sult og ved, at den Skoleundervisning, der ofres paa dem, preller af, ikke giver det Udbytte, som Samfundet med Rette kunde ønske. Jeg har ligeledes paavist, hvad der er foretaget forskellige Steder baade her i Landet og i Udlandet, og jeg skal derfor unnlade nu at vende tilbage til de mange Grunde, som kunde gives for Skolebespisningens Nødvendighed. Jeg haaber, at Rigsdagen snart har et tilstrækkelig stort Materiale til at kunne bedømme denne Sag. I og for sig burde det ikke være nødvendigt at have ret meget Materiale. Det at vide, at der er Børn, som sulte, Børn, som gaa i Skole, og som tillige sulte, burde være tilstrækkelig Grund for Lovgivningsmagten til ufortøvet at skride til Lovgivningsforanstaltninger herimod.

De sidste Aar have været i høj Grad haarde for Arbejderklassen; Arbejdsløshed har hærget og hærger fremdeles, og Tilstanden er den, at ikke alene Fæder og Moder lide under Arbejdsløsheden, men at Børnene faa deres Part med af disse Lidelser. Arbejdsløsheden eksisterer fremdeles i ret betydeligt Omfang og er paa Grund af sin Langvarighed indenfor en Række Fag særlig ondartet netop paa det nuværende Tidspunkt. Alle Hjælpekilder ere efterhaanden udtømte, Bohavet er vandret fra Hjemmet til Laanekontoret eller Marskandiseren, og Nøden er derfor sortere nu, end den maaske har været i tidligere Vintre. Arbejdsløshedens Omfang og Art bliver for Tiden undersøgt af Statistisk Bureau. De sidste Oplysninger, der foreligge, ere fra en Undersøgelse den 17. September i Aar og gælde alene København. Det viste sig ved denne Undersøgelse, at der var 5,313 arbejdsløse til Trods for, at September skulde anses for at være en af de ret gode Arbejdsmaaneder. Tallet, de 5,313 arbejdsløse, er imidlertid ikke det mest uhyggelige, det er nok saa uhyggeligt at vide, at 62 pCt. eller ca. 4,000 af disse 5,313 arbejdsløse allerede havde opbrugt al den Understøttelse, de kunde oppebære af deres Arbejdsløshedskasser, og hvorledes det saa gaar i Hjem, hvor denne Arbejdsløshed er til Stede, hvor al Hjælp er opbrugt, behøver man ikke at spørge om. Det gaar selvfølgelig saa-

ledes, at Familien og Børnene maa lide Nød, maa lide Sult.

Det er imidlertid ikke nok med denne Arbejdsløshed, som gennem Aarene har været saa haard, og som er haard endnu, ogsaa den Omstændighed, at mange Tusinde, ogsaa Familieforsørgere, ere rejste bort fra Landet, efterladende Hustru og Børn mere eller mindre nødlidende, taler for at skride til Foranstaltninger, der i hvert Fald i nogen Maade afbøde Arbejdsløshedens haarde Slag. Alene for Murerne og Tømrerne i København — det er jo to særlig oplysende Fag i saa Henseende — gælder det, at over $\frac{1}{3}$ af disse Fags Arbejdere er bortrejst fra Landet, omtrent 700 Murere, 700—800 Tømrere ere rejste bort, hvortil saa kommer det Antal Snedkere, Malere og Blikkenslagere og andre, som særlig have Beskæftigelse i Byggefagene. En Mængde af disse Folk, som ere rejste bort, var gift, en Mængde havde Familie at forsørge herhjemme, og det er sikkert forstaaeligt for enhver, at naar disse Folk ere rejste til Tyskland eller andre Steder for at søge Beskæftigelse og maaske ere saa heldige at finde Beskæftigelse, er det alligevel ikke muligt for dem i stor Udstrækning at holde Nøden borte fra Familien herhjemme, Kostbarheden ved at leve i andre Lande og have Familie at forsørge herhjemme, altsaa at leve to Steder, er selvfølgelig saa stor, at det er indlysende for enhver, at den Hjælp, der af Familieforsørgeren kan ydes, hvis han er rejst til Udlandet, kun kan blive ret ringe. Resultatet er altsaa ogsaa for disses Hjems Vedkommende, at Moderen og Børnene i mangfoldige Tilfælde lide Nød. Børnene gaa i Skolen og sulte.

Samtidig med at denne Nød findes og breder sig, drages Tusinder af disse Børn ind paa Arbejdsmarkedet som smaa Lønslaver. Statistisk Bureau, som kaster Lys over saa mange Forhold, har ogsaa for nylig udsendt et Hæfte, der omhandler de skolesøgende Børns erhvervsmæssige Arbejde. Der er tilvejebragt Oplysninger om 370,440 skolesøgende Børn, og af disse havde 45,512 erhvervsmæssigt Arbejde for Forældre eller Forsørgere, og 65,397 Børn havde erhvervsmæssigt Arbejde for fremmede. 23 pCt. af Drengene og 12 pCt. af Pigerne arbejdede for fremmede, i København henholdsvis 22 og 12 pCt., i Købstæderne 28 og 17 pCt. og paa Landet henholdsvis 22 og 10 pCt. Disse 65,000 smaa Lønarbejdere, som arbejde for fremmede,